

inisoft Consulting

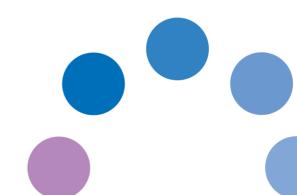
JISPEN

Uživatelská dokumentace

Datum vytvoření: 01. května 2022

Datum poslední aktualizace: 31. května 2022

Autor: Petr Grusman

Obsah

3
4
4
4
5
5
6
7
8
8
9
lC
11
12
13
13
13

Úvod

Aplikace JISPEN vznikla v rámci projektu *Minimalizace dopadů nakládání se zdravotnickými odpady na zdraví a životní prostředí při zachování ekonomické udržitelnosti* realizovaného pro Technologickou agenturu České republiky.

JISPEN představuje **Jednoduchý informační systém pro evidenci odpadů** v nemocnicích, sociálních ústavech a dalších zdravotnických zařízeních. Je bezplatný a je určen především pro uživatele bez hlubší znalosti legislativních předpisů v oblasti odpadového hospodářství.

JISPEN je vytvořen jako online webová aplikace, proto není nutné provádět žádnou instalaci či složitá nastavení v počítači uživatele. Prakticky jediným požadavkem je připojení počítače k internetu a aktuální operační systém.

Evidence odpadů v aplikaci je založena na předem vytvořených šablonách. V každé šabloně je nutné zadat takové položky, které předepisuje prováděcí vyhláška k zákonu o odpadech. Pro usnadnění vyplňování je k dispozici několik číselníků jako katalog odpadů, základní územní jednotky, poštovní směrovací čísla atp. Šablony může pro uživatele předem nastavit ekolog společnosti nebo externí spolupracovník, který následně zodpovídá za správnost celé evidence.

Výstupem resp. výsledkem evidence je vytvoření elektronického souboru, který lze načíst ve specializovaných informačních systémech pro průběžnou evidenci odpadů nebo sestavení ročních hlášení o produkci a nakládání s odpady (např. EVI, ENVITA atp.).

Základní informace

Registrace (založení účtu)

Aby bylo možné začít používat JISPEN, musí se uživatel nejprve zaregistrovat. Na úvodní stránce aplikace JISPEN lze kliknout na odkaz **Registrace** a vyplnit přihlašovací údaje tj. uživatelské jméno (e-mail) a heslo. Pro správnost vyplnění je nutné heslo zopakovat. Po stisknutí tlačítka "**Vytvořit účet**" je registrace dokončena. Při zakládání nového účtu probíhají základní validace (bezpečnost hesla, kontrola na duplicitní uživatelské jméno resp. účet, neshoda potvrzení stejného hesla atp.).

Důležité upozornění: Přihlašovací údaje si bezpečně poznamenejte a nesdělujte je nepovolaným osobám. Veškeré záznamy v evidenci jsou vázány k založenému účtu.

Obrázek č. 1. Registrace – vytvoření účtu

Přihlášení

Pokud již máte v JISPEN založený účet, pak na úvodní stránce programu vyplňte své přihlašovací údaje a stiskněte tlačítko **Přihlásit**.

Obrázek č. 2. Přihlášení do JISPEN

Úvodní obrazovka

Na úvodní stránce programu naleznete tlačítka pro otevření editoru šablon uživatele, vytváření evidence a provedení exportu pořízených dat. Ve spodní části stránky je umístěno tlačítko pro zobrazení této nápovědy.

JISPEN ŠABLONY EVIDENCE EXPORT

Vítejte v aplikaci JISPEN

Program pro evidenci odpadů v nemocnicích a ve zdravotnických zařízeních s možností exportu dat do specializovaného software ENVITA pro následnou automatizovanou tvorbu Ročního hlášení o produkci a nakládání s odpady resp. Souhrnných údajů z průběžné evidence dle platné vyhlášky zákona o odpadech 541/2020 Sb.

Nápověda TAČR, Technická univerzita v Liberci, INISOFT Consulting s.r.o.

Obrázek č. 3. Úvodní strana JISPEN

Šablony

V tomto editoru můžete založit libovolný počet šablon pro neomezené množství evidovaných provozoven. *Pozn.:* Evidence odpadů se vede podle zákona o odpadech samostatně za každou provozovnu (konkrétní adresu, zařízení pro nakládání s odpady např. sklad, spalovna, ...). Dle svých potřeb však lze evidenci rozšířit a vést ji detailněji např. za každé středisko, ordinaci, laboratoř, úsek, oddělení atp.

Každá šablona v účtu uživatele se vždy váže ke konkrétní provozovně a zajišťuje dvě hlavní úlohy. Tou první je zjednodušení vytvářené evidence formou předvyplňování údajů, druhou pak validace povolených hodnot v evidenci dané provozovny. Pokud např. ve skladu nelze evidovat příslušný odpad, pak platí, že když nebude uveden v šabloně, nebude jej možné zapsat do evidence.

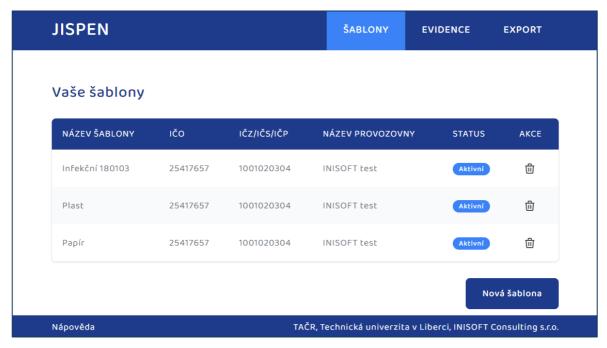
Jestliže v šabloně vyplníte pro danou provozovnu jeden druh odpadu, kód nakládání a jeden partnerský subjekt, kterému je odpad předáván, pak je vytváření evidence odpadů nejsnadnější, protože po zvolení šablony stačí zapsat datum a množství.

Když je šablona použitá v evidenci, není možné jí editovat ani mazat. Důvodem je, aby se tím nezrušily či nezměnily již pořízené záznamy.

Šablony, které nechcete používat, můžete deaktivovat a tím se přestanou nabízet.

Pro snadné používání šablon v evidenci odpadů dobře zvolte jejich název. Usnadníte si tak jejich výběr a především identifikaci provozovny, za kterou evidenci vytváříte.

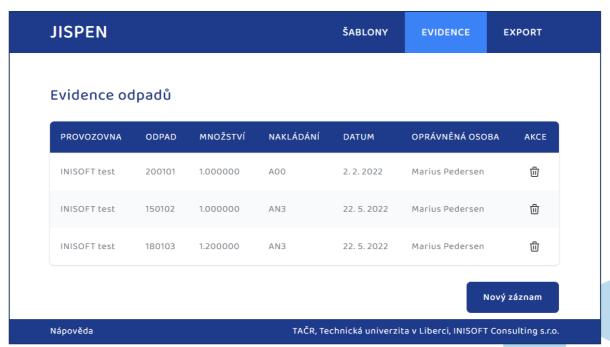

Obrázek č. 4. Editor šablon

Evidence

V editoru **Evidence** lze zadávat nové záznamy na základě předem nadefinovaných šablon. Po stisknutí tlačítka "**Nový záznam**" zobrazíte stránku, ve které můžete zvolit název šablony, vybrat jednotlivé položky ze šablony (pokud obsahuje více možností), uvést datum a množství. Množství se uvádí v tunách. Datem se rozumí, kdy odpad vznikl, nebo byl předán oprávněné osobě (spalovně, do zařízení, ...), nikoliv den zápisu.

Obrázek č. 5. Editor – Evidence odpadů

Export

V této části programu lze provést export pořízené evidence tj. vytvořit datový výstup v elektronické podobě pro přenos do specializovaných informačních systémů pro vedení průběžné evidence odpadů např. programů EVI8 nebo ENVITA.

Rozsah exportu nastavíte výběrem šablon a zadáním časového intervalu Od – Do. Po zadání cesty ke složce, do které bude exportní soubor umístěn a stisknutí tlačítka "**Export**" spustíte proces, při kterém vznikne požadovaný datový výstup. Vzniklý soubor pak můžete odeslat e-mailem zodpovědné osobě či externímu pracovníkovi, který zajišťuje vedení průběžné evidence nebo tvorbu Ročního hlášení o produkci a nakládání s odpady. Export můžete libovolně opakovat.

Editace šablony

Nový záznam v editoru šablon založíte pomocí tlačítka "**Nová šablona**". Povinným a důležitým údajem je název šablony. Do názvu doporučujeme uvést identifikaci provozovny, za kterou budete evidenci vytvářet a dále označení odpadu, který budete evidovat. Příkladem takového názvu může být "sklad_papír", "URL_plast", "lékaři_NO".

Šablona obsahuje dále tyto sekce: Provozovna, Povolené odpady, Kódy nakládání, Oprávněné osoby. Pro vyplnění některých údajů v jednotlivých sekcích je k dispozici číselník.

V aplikaci můžete založit jednoduché a složité šablony. Jednoduché šablony tj. takové, které v každé sekci obsahují pouze jednu hodnotu, jsou výhodné při následném vytváření evidence odpadů, protože po zadání názvu šablony se automaticky další položky v zápisu záznamu do evidence doplní a stačí tak uvést již pouze množství a datum. Možnou nevýhodou jednoduchých šablon je jejich velký počet ve chvíli, kdy nakládáte na provozovně s více druhy odpadů, vytváříte evidenci za více provozoven nebo stejný druh odpadu předáváte více partnerským subjektům. Složité šablony eliminují nevýhodu jednoduchých šablon, ale zpomalují zápis do evidence odpadů, protože se musí správně nastavit povolené položky. Např. tedy když na složité šabloně existují povolené dva odpady, pak při zápisu do evidence odpadů je nutné vždy vybírat požadovaný odpad atp.

Sekce Provozovna

V této části šablony se vyplňují údaje o vlastní provozovně, za kterou bude vedena evidence. Jako nepovinné informace můžete doplnit údaje o kontaktní osobě.

Provozovna
Zadejte prosím údaje o provozovně, za kterou bude vedena evidence včetně kontaktní osoby
Název provozovny IČO IČZ/IČS/IČP
ZÚJ Ulice Č.P. Č.O.
Město PSČ Jméno
Příjmení E-mail

Obrázek č. 6. Editace šablony – sekce Provozovna

Každé editační pole obsahuje popis položky. Kromě adresních údajů, Identifikačního čísla organizace IČO, Názvu provozovny je nutné vyplnit IČZ/IČS/IČP a ZÚJ. Význam těchto položek je následující:

- IČZ = Identifikační číslo zařízení, které začíná písmeny CZ a je osmimístné. Toto číslo přiděluje krajský úřad konkrétnímu zařízení pro nakládání s odpady. Pokud vytváříte evidenci např. za spalovnu nemocnice, pak musíte toto číslo pro identifikaci zařízení použít.
- IČS = Identifikační číslo skladu původce, které začíná písmeny CS a je osmimístné. Stejně jako IČZ přiděluje toto číslo místně příslušný krajský úřad. Jedná se o sklad ostatních odpadů do 100 tun provozovaný původcem odpadu pro své vlastní odpady (viz zákon o odpadech).
- IČP = Identifikační číslo provozovny. Toto číslo přiděluje provozovně živnostenský úřad a lze jej nalézt např. v živnostenském rejstříku. Číslo zpravidla začíná dvojcifernou hodnotou 10. Pokud pro svou provozovnu IČP v živnostenském rejstříku nenajdete, můžete si zvolit pro účely vedení evidence odpadů vlastní interní číslo provozovny, které ale během roku nesmíte měnit. Doporučujeme jej po celou dobu existence provozovny zachovat. Interní číslo provozovny je max. dvanáctiznaková hodnota, nesmí začínat písmeny CZ, CO, CS, obsahovat mezery nebo pouze nulu.
- **ZÚJ** = Základní územní jednotka, která se vyplňuje z číselníku vydávaného Českým statistickým úřadem. Tato územní jednotka musí odpovídat adrese provozovny.

Sekce Povolené odpady

V této části šablony můžete označit povolené odpady, které v provozovně produkujete nebo s nimi nakládáte. Šablona neobsahuje celý katalog, ale pouze odpady, které mohou vznikat z činnosti zdravotnických zařízení. Aplikace JISPEN tímto zjednodušuje evidenci odpadů a rovněž znemožňuje evidovat takové odpady, které ve zdravotnických zařízení vznikat nemohou.

Povolené odpady Vyberte, prosím, odpady ze seznamu, které budou povolené při evidovaní za tuto provozovnu					
Odpad	Druh	Název odpadu	Osvědčení		
150101	O/N	Papírové a lepenkové obaly			
150102	0	Plastové obaly			
150102	O/N	Plastové obaly			
150103	0	Dřevěné obaly			
150103	O/N	Dřevěné obaly			
150104	0	Kovové obaly			
150104	O/N	Kovové obaly			
			~		

Obrázek č. 7. Editace šablony – sekce Povolené odpady

Ke každému druhu odpadu existuje zrcadlová položka. Jinými slovy, každý odpad je možné zvolit s kategorií Ostatní (odpad nemá nebezpečné vlastnosti) nebo Nebezpečný (odpad vykazuje jednu nebo více nebezpečných vlastností).

Pokud vyberete odpad s kategorii N/O, tzn. odpad podle katalogu odpadů, který má nebezpečné vlastnosti, ale který je nevykazuje a existuje vydané osvědčení na základě hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, pak je nutné uvést tzv. Číslo osvědčení.

Sekce Kódy nakládání

V této sekci můžete povolit k dané provozovně a zvoleným odpadům kódy nakládání. Tyto kódy stanovuje legislativa a představují "tok" odpadu tzn. vznik, převzetí, předání, využití, odstranění atp. Plnohodnotná průběžná evidence se vede formou skladové bilance. To znamená, že pro každý odpad musí být zaznamenán "příjem" (vznik, převzetí, …) a jeho "výdej" (předání, využití, odstranění, uskladnění, …). V aplikaci JISPEN se vytváří především podklady pro průběžnou evidenci odpadů, tudíž lze zápis do evidence zjednodušit a zadávat pouze takové záznamy, které ekolog nebo externí poradce požaduje, např. pouze předání vlastních vyprodukovaných odpadů, protože jejich vznik lze snadno odvodit.

Obrázek č. 8. Editace šablony – sekce Kódy nakládání

Legislativa stanovuje desítky různých kódů nakládání. V aplikaci JISPEN jsou však pouze takové, které lze použít ve většině zdravotnických zařízeních. Tímto způsobem dochází ke zjednodušení aplikace a k eliminaci případných chyb tj. použití takových kódů nakládání, které pro původce prakticky nejsou přípustné.

Stejně jako u Povolených odpadů platí, že pokud v šabloně nastavíte pouze jeden kód nakládání, bude se po výběru šablony v evidenci odpadů automaticky doplňovat. Pokud v šabloně zvolíte více kódů nakládání, bude nutné v evidenci odpadů provést upřesnění požadovaného kódu.

Význam jednotlivých kódů nakládání je uveden přímo v šabloně. V evidenci fungují základní logické principy. Např. že odpad nelze předat stejné provozovně, která eviduje předání (sám sobě) atp.

Sekce Oprávněné osoby (partner)

V poslední části šablony můžete uvést všechny "povolené" oprávněné osoby (partnerské subjekty), kterým odpad předáváte, nebo od kterých jej přebíráte. Kromě Názvu oprávněné osoby, Identifikačního čísla organizace IČO a Adresy místa provozovny či zařízení je nutné vyplnit i položky IČZ/IČS/IČP a ZÚJ. Význam těchto položek je popsán v sekci <u>Provozovna</u>. Další oprávněnou osobu pak založíte stisknutím tlačítka "**Přidat oprávněnou osobu**".

Obrázek č. 9. Editace šablony – sekce Oprávněné osoby (partner)

Při editaci položek probíhají základní validační funkce. Některé údaje lze vyplnit pomocí číselníku.

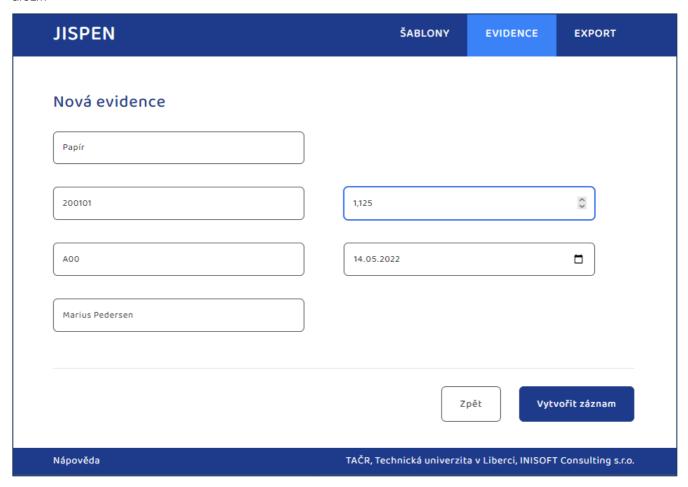
Po zadání údajů do této poslední sekce lze celou šablonu uložit. Pokud by některé údaje nebyly korektně vyplněny nebo by již existoval stejný název šablony v databázi, aplikace nedovolí takovou šablonu uložit.

Tvorba evidence odpadů

V editoru Evidence odpadů se záznamy zapisují pomocí tlačítka "**Nový záznam**", které otevře novou stránku pro editaci. Na této stránce se nejprve vybere šablona, podle které se bude zápis realizovat. Pokud je šablona jednoduchá (viz kapitola <u>Editace šablony</u>), všechny další položky se automaticky vyplní a následně postačí zapsat pouze množství a datum. V případě složité šablony je nutné editovat položky odpad, způsob nakládání, oprávněná osoba, ... Tyto položky však lze vyplnit pouze v rozsahu vybrané šablony. Do záznamu evidence odpadů tak nelze zadat jiné hodnoty, než které jsou povolené na vybrané šabloně. Evidence odpadů je tak velmi snadná. Záznam se uloží po stisknutí tlačítka "**Vytvořit záznam**".

Jestliže není některý z údajů vyplněn, případně je chybný, konkrétní položka zčervená a záznam nelze uložit.

Obrázek č. 10. Evidence odpadů – Nový záznam

Závěr

Aplikace JISPEN vychází ze zákona č. 541/2020 Sb. (o odpadech, v platném znění) a je upravena s ohledem na specifické požadavky prováděcí vyhlášky č. 273/2021 Sb. Umožňuje vytváření podkladů pro průběžnou evidenci odpadů v elektronické podobě a jejich export v datovém standardu pro přenos dat do specializovaných informačních systémů EVI8 resp. ENVITA.

Podstatným přínosem aplikace je její snadné používání, možnost instalace v intranetové síti i on-line s využitím prostředí standardního internetového prohlížeče.

Naším cílem bylo dosáhnout toho, aby evidenci resp. podklady pro průběžnou evidenci mohl vytvářet prakticky každý a to bez hlubších znalostí pravidel a povinností stanovených v legislativě odpadového hospodářství.

Popis a zpráva o provedených testech

JISPEN byl otestován na operačních systémech Windows 8,10,11 resp. v internetových prohlížečích Microsoft Edge, Google Chrome a Opera. Všechny chyby, které byly při testování zjištěny, byly opraveny.

Kontakt na autory programu

inisoft Consulting

Rumjancevova 696/3, Liberec I – Staré Město, PSČ 460 01

tel. +420 485 102 698, e-mail: inisoft@inisoft.cz, web: https://www.inisoft.cz

Studentská 1402/2, Liberec 1, PSČ 461 17

tel: +420 485 351 111, e-mail: info@tul.cz, web: https://www.tul.cz